

Всесвітнє визнання петриківський декоративний розпис офіційно отримав 15 грудня 2013 року коли ЮНЕСКО було занесено його до репрезентативного списку нематеріальної спадщини людства. Такому визнанню сприяла творчість українських народних майстрів самобутнього декоративного розпису, що невинно творили і продовжують творити задля української ідентичності.

Список використаних джерел:

1. Білоусів Є.В. Петриківка - перлина України. Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2014. 160 с.
2. Гарькава Т. Петриківський декоративний розпис: підручник. Дніпро: ЛІРА, 2017. 220 с.
3. Петриківський розпис. *Каталог творів народних майстринь Параски Павленко, Ірини Пилипенко та Надії Білокінь / Упорядник Андрій Пікуш. Дніпро. 2015. 56 с.*

Мороз Вікторія,
здобувач, 101 Екологія
Науковий керівник: Архипова Людмила, д.т.н., професор
Івано-Франківський національний технічний університет нафти й газу

ТУРИСТИЧНО-ПІЗНАВАЛЬНИЙ МАРШРУТ СПАДЩИНОЮ ЮНЕСКО «ДЕРЕВ'ЯНІ ЦЕРКВИ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ В ПОЛЬЩІ ТА УКРАЇНІ» НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Дерев'яні церкви Карпатського регіону Польщі та України – це унікальна група дерев'яних церков історичної цінності, які були внесені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО на 37-й сесії Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Камбоджі 21 червня 2013 року. До списку увійшли 16 українських церков, вісім з яких знаходяться в Польщі та вісім в Україні. Церкви представляють такі архітектурні типи: гуцульський (Україна), галицький (чотири в Україні та два в Польщі), бойківський (два в Україні та один у Польщі) та лемківський (п'ять у Польщі) [1].

Об'єкти вважаються автентичними з точки зору розташування, призначення та функції, 13 із них досі використовуються як церкви, а 3 інших – Радруж, Рогатин та Дрогобич – залишаються недоторканими як музеї. Крім того, автентичність матеріалів залишається високою завдяки ретельній реставрації дерев'яних конструкцій протягом багатьох років традиційними методами. Мистецтво має високий ступінь автентичності, а дерев'яний зовнішній вигляд даху та стін потребує заміни кожні 20-30 років, але в більшості випадків був належним чином відреставрований.

Враховуючи, що регулярна заміна облицювання стін є частиною поточної програми технічного обслуговування, постійні технічні знання, пов'язані з технологією та продуктивністю, є важливою вимогою для підтримки продуктивності та автентичності технічного обслуговування в майбутньому [2].

На території сучасної України знаходиться 8 церков, а саме церква Святого Духа, що в селі Потелич на Львівщині, збудували її в 1502 р. на місці церкви Бориса і Гліба, яка була спалена татарами. Дана церква є двоверха, тризрубна та периметром 18,3 м на 7 м, з двоярусним іконостасом. Храм часто реставрували, а у 1972 рр. відновили стінопис та превели її до первісного виду [3]. До цього списку ЮНЕСКО також входить церква Собору Пресвятої Богородиці яка знаходиться в с. Матків в Львівській області. Датується будівництво церкви 1838 р., та є пам'яткою бойківської архітектури та монументального мистецтва [4]. Третьою в списку є Церква Пресвятої Трійці м. Жовква на Львівщині, побудована в 1720 році, проте її два рази перебудували після пожеж у 1601 та 1719 рр.

До Списку спадщини ще належать церква Святого Юрія м. Дрогобич побудована близько XV – початку XVI ст., та належить до відділу дерев'яної архітектури музею «Дрогобиччина»[5]; церква Святого духа або Церква Зішестя Святого Духа, м. Рогатин, точної дати спорудження немає, приблизно вказують 1598 або між 1644-1654 рр., в XIX ст. вважалася

музеєм і по сьогодні ним є; церква Різдва Пресвятої Богородиці знаходиться у с. Нижній Вербіж що на Івано-Франківщині, побудована в 1756 – 1808 рр.; церква Вознесенська в селі Ясіня на Закарпатті, є найкраще збереженою дерев'яною церквою із всієї Гуцульщини; завершує цей список дерев'яна церква Святого Михайла в селі Ужок Закарпатської області, її вважають найцікавішою та найдосконалішою церквою Бойківщини через цікаве розташування на схилі з природним амфітеатром.

Ідеєю створити туристично-пізнавальний маршрут між цими храмами, стало те, мала кількість людей знає про них, та далеко не кожна церква є туристичним об'єктом. Цей маршрут буде корисним для пізнання культури та історії нашого краю, цікавим для туристів чи студентів, а зокрема маршрут може з легкістю зацікавити вірян.

Нижче подано карти, які створено в програмному забезпеченні Google Earth Pro, та пояснення маршруту.

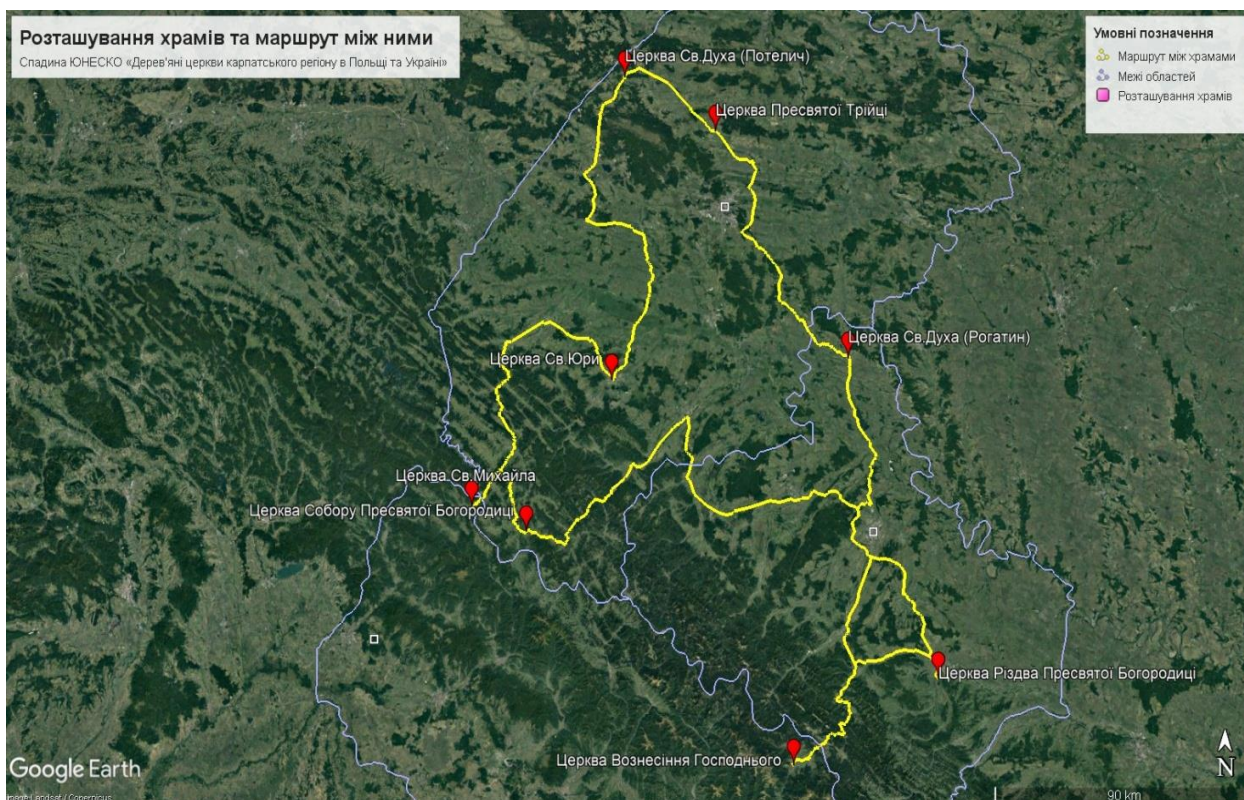

Рисунок 1 – Розташування храмів та маршрут між ними

Отже, на рис. 1 можна побачити що церкви, які розташовані на території нашої держави, охоплюють три області – Закарпатську, Львівську та Івано-Франківську, також на рис. 1 жовтим кольором зображений маршрут, який з'єднує всі вище згадані церкви.

Сам маршрут не має чіткого початку та кінця, і є замкнутим, це зроблено для того, щоб можна було почати свою подорож з будь якого зручного місця, з якого б храму не починали поїздку, до наступного чи попереднього, маршрут буде уже прокладеним.

Сам маршрут має протяжність 959 км, та займає 15 годин 30 хвилин без зупинок. Якщо врахувати середній час перебування в храмі 30 хв, то маршрут становитиме 19 годин. Варто його розділити на три дні з ночівлею.

На рис. 2 точками вказано де можна зупинитися перепочити, заправити авто, поїсти та переночувати, місця знаходяться переважно біля дороги, або недалеко від маршруту, це є досить зручно для подорожуючих, тому блукати незнайомими місцями не доведеться.

